

Секція: 2. Теорія і практика управління соціально-економічним розвитком: підприємство, регіон, країна

УДК: 338.242

Снітко Є.О.

*кандидат технічних наук, доцент, зав.кафедри менеджменту
Луганський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна*

Драчук Ю.З.

*доктор економічних наук, професор, Луганський національний університет імені
Тараса Шевченка, Україна*

Зеркаль А.В.

*доктор економічних наук, доцент, професор кафедри маркетингу та логістики,
Національний університет «Запорізька політехніка», Запоріжжя, Україна*

ЩОДО ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ КРАЇНИ ТА ДОСЯГНЕННЯ СТІЙКИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У цей важкий для України військовий період 2022 року обговорюються основні проблеми, що стосуються економіки війни та їхніх практичних аспектів в умовах оборони України від російського вторгнення, та визначаються можливості членів та партнерів Української асоціації розвитку менеджменту та бізнес освіти щодо подальшого вивчення, обміну напрацюваннями та взаємодії з вирішення цих питань. Однією з цих проблем є забезпечення економічної стійкості країни. Для перемоги України в цій війні необхідно зберегти економічну стійкість країни. На жаль, ця війна, вже значно вплинула на нашу економіку. Насамперед постраждала промисловість через зупинку підприємств у зонах бойових дій. Найбільше це стосується чорної металургії. Зараз зупинені маріупольські комбінати ім. Ілліча та "Азовсталь", а також "Запоріжсталь", частково "Арселор Міттал Кривий Ріг". В цій ситуації доцільним є застосування шаблонів заходів воєнної економіки, де передбачаються одночасні дії/зусилля за напрямками: макроекономічна стабільність; підтримка купівельної спроможності/внутрішнього попиту; збереження виробництва/промисловості.

Українцям не потрібне утримування, а потрібна робота на своїй землі і зброя. Це дуже важливий акцент у теперішній співпраці. В цьому плані необхідно звернутися до питань, що стосуються адаптації до глобальної зміни клімату. Зміна клімату на території України підвищує ризики для стану здоров'я населення, екосистем, водних, лісових ресурсів, сталого функціонування енергетичної інфраструктури та агропромислового комплексу, що може завдати і вже завдає колосальних збитків [1].

Визначення економічних основ екологічного менеджменту промислових підприємств в умовах війни, зміни клімату, напрямів модернізації виробництва й управління до європейського рівня, підвищення ефективності роботи, скорочення впливу на навколишнє середовище на сьогодні є актуальним завданням.

Складовою загальноприйнятих управлінських рішень в екологічному менеджменті передбачається зосередження підприємств на виконанні прийнятих на законодавчому рівні норм та правил та системи мотивації до

здійснення екологоорієнтованої діяльності [2]. В Україні при впровадженні системи екологічного менеджменту особливо популярною є Санкт-Гальська модель, за якою підприємство розвивається у довгостроковій перспективі з акцентом на вирішенні інтеграційних завдань. Формування окремих модулів і зв'язків між ними відбувається за правилами загального менеджменту, а центральними елементами структури виступають екологічні програми і стратегії, екологічна культура і екологічно усвідомлена поведінка.

Екологічний менеджмент поширюється, наприклад, на організаційну структуру, планування, розподіл відповідальності та обов'язків, на застосування процедур та використання необхідних для впровадження екологічних заходів і планів ресурсів, на оцінку виконання й коригування рішень менеджменту [3]. Найширшого використання в Україні зазнають такі інструменти екологічного менеджменту як екологічна експертиза та екологічний аудит.

Основними завданнями екологічної експертизи є визначення ступеня екологічного ризику і безпеки запланованої чи здійснюваної діяльності; організація комплексної, науково обґрунтованої оцінки об'єктів; встановлення відповідності об'єктів вимогам екологічного законодавства, будівельних норм і правил; оцінка впливу діяльності об'єктів на стан навколишнього природного середовища та якість природних ресурсів; оцінка ефективності, повноти, обґрунтованості та достатності заходів щодо охорони навколишнього природного середовища; підготовка об'єктивних, всебічно обґрунтованих висновків [4].

Сучасний стан застосування систем екологічного менеджменту в Україні є недостатнім, повинен бути доповненим державним екологічним контролем, тому що саме у такому випадку може стати основою до вирішення проблеми підвищення якості продукції, забезпечення охорони праці та навколишнього природного середовища, підвищення ефективності менеджменту якості та загальної системи управління. Активізація зусиль щодо організації функціонування системи екологічного менеджменту сприятиме підвищенню еколого-економічної ефективності виробництва, досягненню стійких результатів виробничої діяльності, збільшенню мотивації праці, ідентифікує наявні проблеми та ініціює розробку оптимальних варіантів вирішення поставлених завдань для збереження довкілля.

Література:

1. Зміна клімату: наслідки та заходи адаптації: аналіт. доповідь / [С.П. Іванюта, О. О. Коломієць, О. А. Малиновська, Л. М. Якушенко]; за ред. С. П. Іванюти. – К. : НІСД, 2020. – 110 с.
2. Комаринець С.О., Подольчак Х.С. Перспективи впровадження екологічного менеджменту на підприємствах України. «Актуальні проблеми менеджменту в умовах сучасних викликів» (ІваноФранківськ, 7-8 квітня 2021 року): Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, Івано-Франківськ, 2021. 165 с. С.15-17.
3. Стисло про екологічний менеджмент. Впровадження. Екомаркування. Зелене дос'є. 2021. URL: <https://ecolabeling.wordpress.com>.
4. Декалюк О. В., Стасюк І. В. Впровадження екологічного менеджменту для забезпечення екологічної безпеки підприємства. Вісник Харківського національного університету.

Економічні науки. 2010. № 2. Т. 1. С. 235-242. URL:
<http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/2478/1/235-242.pdf>.